

Grondwateronttrekking

Steeds meer aan regels gebonden

De grondwaterwet stelt verschillende regels rond het onttrekken van grondwater voor beregening.

In de praktijk blijken de specifieke voorwaarden en beperkingen per provincie en vaak ook nog per locatie te verschillen. Dit artikel geeft een algemene schets van de problematiek.

TEKST: MARTIN SMITS

FOTO'S: MARTIN SMITS, ANDRÉ HARTGRING

Iedere Nederlander wordt geacht de wet te kennen. Voor grondwateronttrekking zijn de regels vastgelegd in de grondwaterwet. Wie de exacte tekst van de wet er op na wil slaan kan die makkelijk vinden op de website www.overheid.nl. We lichten er enkele artikelen uit die direct betrekking hebben op het gebruik van grondwater op de golfbaan.

Artikel 11, eerste lid meldt dat: 'Hij die grondwater onttrekt verplicht is de inrichting op te geven aan gedeputeerde staten van de provincie of de provincies, waarin de inrichting is gelegen en de hoeveelheden grondwater die worden onttrokken, te meten en daarvan aantekening te houden'. Vervolgens vermeldt Artikel 11 tweede lid dat: 'Provinciale staten bij verordening gevallen kunnen aanwijzen, waarvoor in het eerste lid

omschreven verplichting niet geldt'. Artikel 14 eerste lid vermeldt: 'Het is verboden grondwater te onttrekken of water te infiltreren, tenzij daarvoor door Gedeputeerde Staten een vergunning is verleend'. Het eerste lid van artikel 15 vermeldt dat '...dit verbod niet geldt ten aanzien van het onttrekken van grondwater in de door provinciale staten bij verordening aangewezen gevallen. De aanwijzing kan geen betrekking hebben op gevallen waarin de te onttrekken hoeveelheid grondwater meer dan 10 kuub per uur bedraagt, tenzij het onttrekken door middel van inrichtingen voor noodvoorzieningen betreft'. Aldus de juridische omschrijvingen.

Niks aan de hand?

Wat betekenen de juridische bepalingen voor de praktijk op de golfbaan? Ten eerste dat een bron bij de provincie bekend moet zijn. Voor een nieuw in gebruik te nemen bron geldt ten allen tijde dat die voor oprichting en ingebruikneming bij de provincie moet worden aangemeld. Die melding gebeurt op een door gedeputeerde staten vastgesteld formulier. Is de onttrekking minder dan 10 kuub per uur en wordt er niet dieper dan 30 meter gepompt dan is vaak een melding voldoende. Een grotere capaciteit of dieper onttrekken vergt meestal een vergunning. Zo is de praktijk op veel plaatsen in Nederland. Maar bijvoorbeeld een greenkeeper in de provincie Noord-Brabant zal terecht opmerken dat het in die provincie inmiddels een hele kunst is om nog een nieuwe bron in gebruik te

Een manier om de benodigde pompcapaciteit te beperken en onder de capaciteit te houden die beperkingen oplevert, is open water als buffer te gebruiken. Dat is bovendien gunstig voor de samenstelling en de temperatuur van het water.

Een bron zonder watermeter is inmiddels niet meer voor iedere golfbaan realiteit. Behalve de te onttrekken hoeveelheid is ook de kwaliteit van het water een belangrijk punt. IJzerhoudend water zoals bij deze bron (foto rechts) is in ieder geval makkelijk te herkennen.

mogen nemen. Sterker nog, ze geven geen nieuwe vergunningen meer af. Provincies hebben namelijk de mogelijkheid om beperkingen op te leggen. Artikel 15a van de grondwaterwet: 'Provinciale Staten kunnen bij verordening met betrekking tot daarbij aan te wijzen gevallen ten aanzien van het onttrekken van grondwater regels stellen ter bescherming van bij het grondwaterbeheer betrokken belangen. Deze regels kunnen ten aanzien van het onttrekken verboden en beperkingen inhouden. Bij die regels kan aan gedeputeerde staten de bevoegdheid worden verleend in bij die regels aan te geven omstandigheden het onttrekken te verbieden'.

Grote verschillen

De Nederlandse praktijk is dat er grote verschillen zijn tussen provincies met als gevolg ook verschillen in de beperkingen van beregenen met grondwater. Daardoor komt het voor dat de ene golfbaan met een geijkte watermeter de onttrekking moet registreren, terwijl een golfbaan elders in het land kan volstaan met opgave van de aanduiding van de pompcapaciteit op het typeplaatje op de pomp. Zeker met de droge zomer van 2003 in het achterhoofd is het begrijpelijk dat steeds meer terreinbeheerders zich afvragen of de regels voor beregening in de toekomst worden aangescherpt. De angst voor strengere regels leeft inmiddels al zo'n jaar of tien, en is gezien de verscherping van maatregelen

van de afgelopen jaren in verschillende provincies heel begrijpelijk. De wet biedt in ieder geval genoeg mogelijkheden om ook een bestaande situatie te wijzigen. Artikel 23 eerste lid: 'Uit eigen beweging of op verzoek van een belanghebbende, niet zijnde de vergunninghouder, kunnen gedeputeerde staten de voorschriften die aan de vergunning

zijn verbonden, wijzigen, aanvullen of intrekken, dan wel alsnog voorschriften aan de vergunning verbinden, indien de bescherming van de bij het grondwater betrokken belangen dat vordert'.

Ir. M.C. Smits is freelance journalist mechanisatie, Biddinghuizen.

Voor het beregenen met grondwater moet de bron bij de provincie bekend zijn. Onttrek je minder dan 10 kuub water per uur en wordt er niet dieper dan 30 meter gepompt dan is vaak een melding voldoende. Voor een grotere capaciteit of dieper onttrekken heb je meestal een vergunning nodig. De regelgeving verschilt echter per provincie en vaak ook nog per locatie. Een meldingsformulier of een aanvraagformulier voor een vergunning voor een bron kun je bij de provincie krijgen.